

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

DÜNYA SAğLIK GÜNÜ (7 Nisan)

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) anayasası, New York'ta düzenlenen Uluslararası Sağlık Konferansında, 61 Devletin temsilcisi tarafından imzalanarak kabul edilmiş ve 7 Nisan 1948'de yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle her yıl DSÖ'nün kuruluş yıldönümü olan 7 Nisan tarihi Dünya Sağlık Günü (World Health Day) olarak kutlanmaktadır.

DSÖ tarafından 2026 yılı Dünya Sağlık Günü kapsamında belirlenen "Together for Health: Stand with Science" (Sağlık İçin Birlikte: Bilimin Yanında Dur) teması, sağlığın korunması ve geliştirilmesinde bilimin ve iş birliğinin vazgeçilmez rolünü vurgulamakta ve insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığını birlikte ele alan bütünsel bir yaklaşım doğrultusunda, bilimsel bilgiye dayalı karar alma süreçlerinin güçlendirilmesini ve bu bilginin etkili politikalara dönüştürülmesini hedeflemektedir. Aynı zamanda, sağlık alanında güvenin yeniden inşa edilmesi ve toplumun tüm kesimlerinin bilimle birlikte hareket etmesi gerektiğine dikkat çekmekte ve hükümetler, bilim insanları, sağlık çalışanları ve toplumun tüm paydaşlarını daha sağlıklı bir gelecek için bilimin rehberliğinde ortak sorumluluk almaya davet etmektedir.

DSÖ tarafından Dünya Sağlık Günü 2026 kapsamında belirlenen "Sağlık İçin Birlikte: Bilimin Yanında Dur" teması beş adet temel stratejik mesaj içermektedir:

1) Bilim temelli yaklaşımın yeniden vurgulanması

"Bilimin Yanında Dur" ifadesi, özellikle pandemi sonrası dönemde artan bilim karşıtlığı, yanlış bilgi ve güven erozyonuna karşı net bir pozisyon alıyor. Burada amaç sağlık politikalarının kanıta dayalı olması ve bilimsel bilginin kamuoyunda yeniden meşruiyet kazanmasıdır. DSÖ "bilimin yanında durun ve kanıta güvenin; bilim temelli sağlık yaklaşımlarını destekleyin" mesajını vermektedir.

2) "Tek Sağlık" yaklaşımının merkeziliği

İnsan, hayvan, bitki ve çevre sağlığının birlikte anılması, açık biçimde Tek Sağlık (One Health) paradigmasına referans veriyor. Bu yaklaşım zoonotik hastalıklar, antimikrobiyal direnç ve iklim değişikliği kaynaklı sağlık riskleri gibi konuların tek bir yaklaşımla çözülemeyeceğini vurgulamaktadır. Bu nedenle hükümetler ve kurumların:

- Bilime yapılan yatırımları güçlendirilmeli
- DSÖ'nün uluslararası rolü desteklenmeli
- Sağlık, iklim, gıda ve çevre politikalarında kanıta dayalı karar alma süreçleri benimsenmeli
- Tek Sağlık yaklaşımı uygulamaya konmalıdır

3) Bilimsel işbirliği ve çok taraflılık

Açıklamada yalnızca bilimsel üretim değil, bilginin eyleme dönüşmesi de öne çıkarılmaktadır. Bu ifade uluslararası işbirliği (devletler, kurumlar, akademi) ve disiplinler arası entegrasyonu (sağlık, çevre,

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

tarım, ekonomi) vurgulamaktadır. Kısacası DSÖ, bilimi harekete geçir, anlat ve liderlik et demektir. Bu nedenle tüm bilim kurumları, sivil toplum kuruluşları ve hükümetler:

- Bilgiyi erişilebilir ve anlaşılır hale getirmeli
- Bilimsel kanıtları açık ve şeffaf bir biçimde açıklamalı
- Toplumla aktif iletişim kurmalı
- Bilim temelli çözümlerin güvenilir temsilcileri olmalıdırlar.

4) Güvenin yeniden inşası

Sağlık sistemlerinde ve bilimsel otoritelere yönelik güven kaybı nedeniyle güveni yeniden inşa etmek gerekiyor. Son yıllarda artan aşı tereddüdü ve tarama programlarına yönelik halk sağlığı önlemlerine uyumsuzluk gibi bazı olumsuz gelişmeler oldu. DSÖ Dünya Sağlık Gününde bu kampanya ile sosyal meşruiyet krizine önemli bir yanıt veriyor.

5) Geniş paydaş çağırısı

DSÖ'nün mesajı sadece hükümete değil; bilim insanlarına, sağlık çalışanlarına, sivil toplum kuruluşlarına ve halka da yöneliktir.

Sonuç olarak DSÖ, bu yılki açıklamasıyla artık kolektif bir aksiyon gerektiğini ifade ediyor. Toplumun tüm kesimlerine bilimin elçileri olun diyor. Bu nedenle sağlık çalışanlarına da büyük bir sorumluluk düşüyor. Bizler hastalara ve topluma bilimsel bilginin sağlık hizmetlerini nasıl yönlendirdiğini anlatmalı ve kanıta dayalı uygulamaların hayat kurtarıcı rolünü görünür kılmalıyız. Biz de HASUDER olarak DSÖ çağırısını destekliyor ve daha sağlıklı bir gelecek için bilimin rehberliğinde ortak sorumluluk almanın ve birlikte hareket etmenin önemini güçlü bir şekilde tekrar vurguluyoruz.

